

Gymnasiebehovet 2018

TRENDER OCH KUNSKAP OM STOCKHOLMS LÄNS GYMNASIEREGION

STORSTHLM

Innehåll

5 Inledning

7 SÖKER IN

7 Behöriga

15 Obehöriga

18 Gymnasiesärskola

20 Första ansökningsperiod 2018

22 UNDER SKOLTIDEN

22 Vårt gemensamma utbud

24 Vad händer under gymnasietiden?

25 GÅR UT

25 Gymnasieexamen

27 Etableringsstatus

28 BEHOVET I FRAMTIDEN

31 Avslutande kommentarer

Förord

I Stockholmsregionen har vi en lång tradition av samverkan kring gymnasiefrågor där utgångspunkten är vårt samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län, Håbo kommun och Stockholms läns landsting.

Syftet med vår samverkan är att kunna erbjuda ungdomar ett brett utbud av gymnasieutbildningar där de söker och mottas på lika villkor. Gemensamt skapar vi bästa möjliga förutsättningar att tillgodose en tillgänglig och likvärdig gymnasieutbildning med hög kvalitet.

Nu är det dags att ta nästa steg i samarbetet. Gymnasieregionens skolor ska enligt prognos ta emot 20 000 fler elever fram till 2025, vilket ställer ökade krav på att vi tillsammans tar ansvar för den regionala planeringen avseende utbud och dimensionering. Volymökningarna väntas bli särskilt utmanande inom de högskoleförberedande programmen.

Samtidigt har vi ytterligare en stor utmaning. Intresset för yrkesprogrammen är fortfarande lågt, medan ett flertal branscher har ett skriande behov av arbetskraft och dessutom av för regionen strategiskt viktig karaktär.

Detta är den fjärde rapporten där vi följer elevernas sökmönster in i gymnasieskolan, vad som händer under gymnasietiden samt hur det går för dem. Vår förhoppning är att rapporten kan ge ett gemensamt kunskapsunderlag och stimulera ett fortsatt utvecklingsarbete på såväl regional, delregional som lokal nivå.

Madeleine Sjöstrand

Direktör
Storsthlm

SNABBFAKTA OM GYMNASIEREGIONEN LÄSÅRET 2017/2018

Industritekniska
programmet är minsta
programmet med

230 elever

22%

av eleverna antogs på
ett yrkesprogram

87,4%

är behöriga från
årskurs 9

76 727 elever
i gymnasieskolan och
gymnasiesärskolan

70%

fick sitt
förstahandsval

10 408 elever
går ett introduktionsprogram.
Störst är språkintröduktion

5 534 elever

Samhällsvetenskapliga
programmet är störst

14 479 elever

213

gymnasieskolor och
gymnasiesärskolor

59%

går i en kommunal
gymnasieskola

41%

går i en fristående
gymnasieskola

Inledning

Samverkansavtalet mellan Stockholms läns kommuner, Håbo kommun och Stockholms läns landsting utgör grunden för samverkan i den gemensamma gymnasiregionen. Avtalet har ett tydligt elevfokus där det främsta syftet är att kunna erbjuda regionens elever ett brett utbud av gymnasieutbildning där elever söker och mottas på lika villkor. Samtliga nationella program erbjuds inom samverkansområdet.

Antagningen till gymnasieskolan sker via kommunernas gemensamma antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm. Merparten av underlaget i denna rapport baseras på data från antagningskansliets två databaser; Gymnasieantagningens antagningssystem och ungdoms- och elevdatabasen (UEDB).

Syftet med rapporten är att ta fram ett gemensamt regionalt kunskapsunderlag till huvudmännen. Med gemensamma fakta som bas kan dialog föras om bedömningar och prioriteringar på såväl regional, delregional som lokal nivå.

SAMVERKANSAVTALET – VÅR GEMENSAMMA MÅLSÄTTNING

Samverkansavtalet syftar till att utifrån skollagens och gymnasieförordningens bestämmelser skapa bästa möjliga förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa. Avtalet ska underlätta och stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Avtalet syftar också till att skapa bästa möjliga förutsättningar att tillgodose utbildningsbehovet i hela regionen.

I AVTALET FINNS FÖLJANDE MÅL FASTSTÄLLDA FÖR DET GEMENSAMMA ARBETET:

- Konkretisera den politiska överenskommelsen från 2001 om Stockholms län som en gemensam gymnasierregion
- Uppfylla skollagens krav (kap 16 § 42) på ett allsidigt utbud av program
- Uppfylla skollagens krav (kap 2 § 8a) om resursfördelning efter elevernas behov
- Alla sökande blir mottagna på lika villkor i samverkanskommunerna, det vill säga alla blir förstahandsmottagna
- Gymnasieskolorna ska konkurrera på lika villkor oavsett huvudman
- Med elevperspektivet i fokus bredda tillgången till utbildningsvägar för den enskilde eleven
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans
- Gemensamt, med stöd av regionala programråd, stimulera utveckling av utbildningar som bedöms strategiskt viktiga för länets utveckling
- Underlätta kontakter med branschernas företrädare via regionala programråd för utbildning i ett länsperspektiv
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för utvärdering av arbetet med gemensam gymnasierregion
- Öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet
- Öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år
- Definiera förädlingsvärden för att kunna använda det i utvärdering

Söker in

I dag går 76 727 elever i Stockholmsregionen i gymnasieskolan, varav 73 927 (inklusive Håbo kommun) är folkbokförda i regionen. Dessutom bor drygt 2500 elever i regionen som inte är folkbokförda i någon kommun. Flertalet av dessa är asylsökande.

Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som inte söker till gymnasieskolan är mycket liten. Hösten 2017 började 23 470 elever på ett nationellt program i årskurs 1 på gymnasiet.

Mätdatum från januari 2018 visar att 59 procent av eleverna går i en kommunal gymnasieskola och att 41 procent går i en fristående gymnasieskola.

Behöriga till nationellt program

Inom gymnasieskolan finns 18 nationella program. Av dessa är 12 yrkesprogram och sex högskoleförberedande program. Alla program är treåriga. Behörighetskraven skiljer sig åt mellan de olika nationella programmen.

GEMENSAMMA BEHÖRIGHETSKRAV FÖR NATIONELLA PROGRAM

För att komma in på ett nationellt program oavsett om det är ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program måste eleven ha godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik. För elever som av olika skäl inte haft möjlighet att delta i undervisning i engelska under en stor del av sin tid i grundskolan finns dock möjlighet att göra undantag.

YRKESPROGRAM

För yrkesprogrammen krävs godkända betyg i ytterligare fem ämnen, det vill säga totalt åtta ämnen.

Yrkesprogrammen ska förbereda eleverna för yrkeslivet och leda till skicklighet i yrket. Efter utbildningen ska det vara möjligt att direkt påbörja en yrkesbana. Alla elever på ett yrkesprogram har också rätt att välja de kurser som krävs för att uppnå grundläggande högskolebehörighet.

Det är även möjligt att gå ett yrkesprogram som gymnasial lärling i gymnasieskolan. En lärlingsutbildning kan starta både första, andra och tredje läsåret. Från och med det läsåret eleven börjar sin lärlingsutbildning kommer hen att gå minst halva utbildningen på en eller flera arbetsplatser. Eleven får samma kunskaper som de elever som läser yrkesprogrammet i skolan.

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

För högskoleförberedande program krävs godkända betyg i totalt 12 ämnen. För ekonomi-, humanistiska- och samhällsvetenskapsprogrammet ska fyra av de nio övriga godkända ämnena vara geografi, historia, samhällskunskap och religionskunskap. För naturvetenskaps- och teknikprogrammet ska tre av de nio övriga godkända ämnena vara biologi, fysik och kemi. För estetiska programmet är de nio ämnena valfria.

Vissa utbildningar inom det estetiska området, spetsutbildningar och idrottsprogram, kan ha särskilda antagningskrav och ibland tester.

De högskoleförberedande programmen ska göra eleverna väl förberedda för studier på högskola och universitet. Ett högskoleförberedande program förbereder inte för några yrken direkt efter gymnasieexamen.

TOTALT ANTAL SÖKANDE

Nedan visas det totala antalet sökande, oavsett hemkommun, som gjort minst ett val till gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan i Stockholmsregionen (inklusive Håbo kommun).

	TOTALT	FÖRSTAHANDSSÖKANDE NATIONELLA PROGRAM	ANTAGNA NATIONELLA PROGRAM
	2014	26 818	21 105
	2015	27 130	21 179
	2016	29 578	22 446
	2017	29 989	23 470

ANTAL STUDIEVÄGAR/SÖKALTERNATIV INOM DE NATIONELLA PROGRAMMEN

Ett sökalternativ inom nationellt program består i Stockholmsregionen av en kombination av program och skola, oftast också inriktning. Även spetsutbildningar, särskilda varianter och ett antal lokala profiler utgör egna sökalternativ.

TOTALT	KOMMUNALA	FRISTÅENDE	LANDSTINGET					
								
				2014	1 068	473	592	3
				2015	1 079	488	588	3
				2016	1 066	464	598	4
2017	1 049	478	567	4				

ANDEL SÖKANDE TILL HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM OCH YRKESPROGRAM

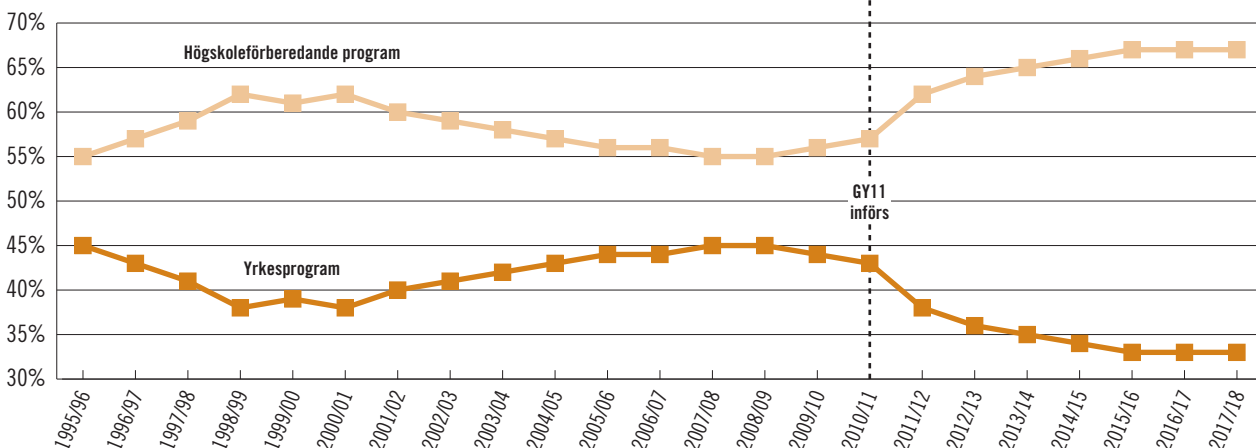
Andelen elever som i första hand söker ett yrkesprogram har minskat kraftigt i samband med införandet av den nya gymnasieskolan (GY11). Minskningen har avtagit och planat ut de senaste åren.

Sedan 2013 har fördelning varit 78 procent som i första hand söker ett högskoleförberedande program och 22 procent som i första hand söker ett yrkesprogram.

Jämfört med riket ligger Stockholmsregionen lägre när det gäller sökande till yrkesprogram, men det finns stora inomregionala skillnader mellan cirka 6 procent och 45 procent.

FÖRDELNING AV ELEVER I ÅRSKURS 1 PÅ GYMNASIESKOLANS NATIONELLA PROGRAM

Källa: Skolverket

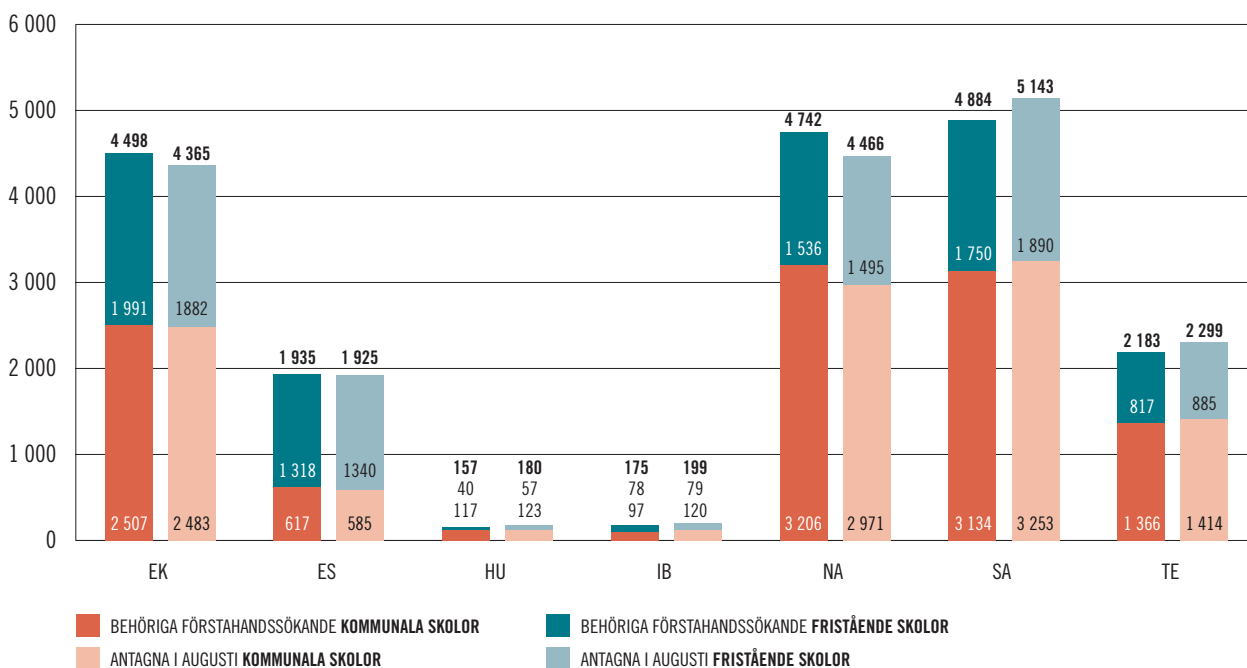
VILKA PROGRAM SÖKTE ELEVERNA 2017 OCH VAR BLEV DE ANTAGNA?

Samhällsvetenskapsprogrammet var störst med drygt 5 100 antagna elever. Naturvetenskapsprogrammet var näst störst med nästan 4 500 antagna elever och det tredje största programmet, ekonomiprogrammet, hade nästan 4 400 antagna.

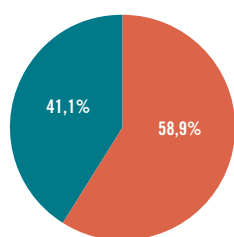
Störst av yrkesprogrammen var el- och energiprogrammet med 1 058 antagna elever, följt av naturbruksprogrammet med 507 elever och handels- och administrationsprogrammet med 473 antagna elever.

Minst av de nationella programmen var industriprogrammet med 102 antagna elever.

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

■ KOMMUNAL SKOLA (10 949 ELEVER)
■ FRISTÅENDE SKOLA (7 628 ELEVER)

Av de totalt 18 574 behöriga förstahandssökande till högskoleförberedande program i regionen, samt Håbo kommun, sökte 11 044 till en kommunal skola och 7 530 till en fristående skola.

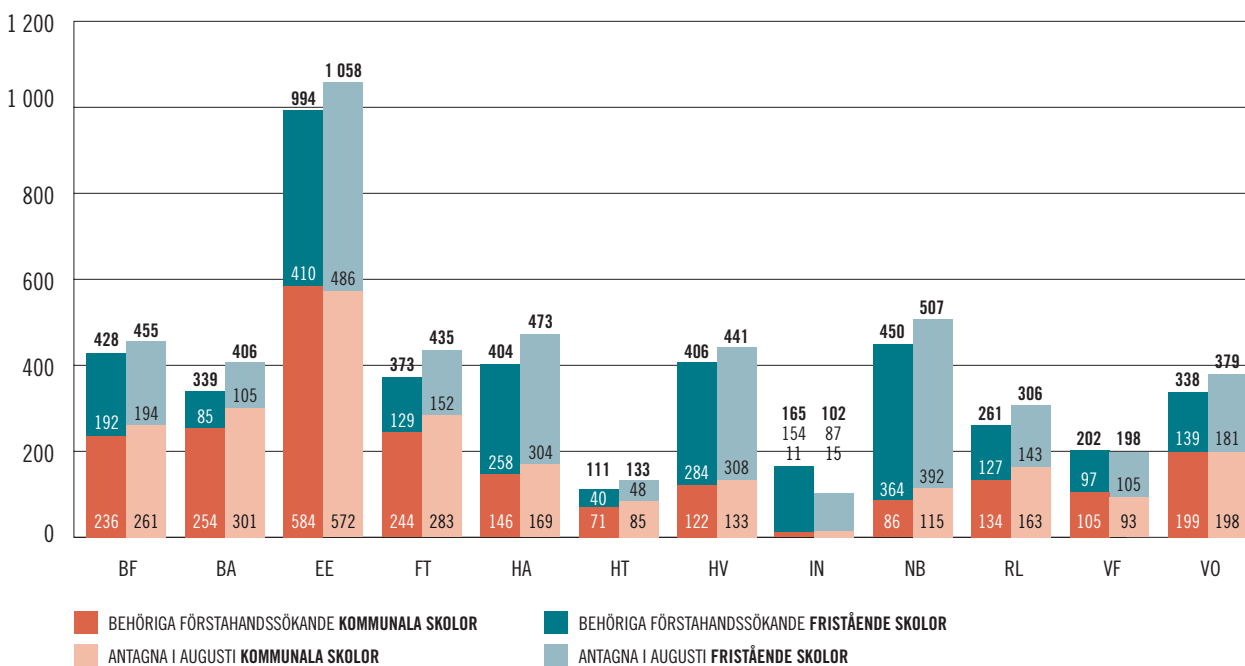
Totalt 18 577 elever var antagna till högskoleförberedande program vid skolstarten i augusti, 10 949 (58,9 procent) till en kommunal skola och 7 628 elever (41,1 procent) till en fristående skola.

68,3 procent av samtliga sökande var antagna på sitt förstahandsval – 69,8 procent vid kommunal skola och 66,1 procent vid fristående skola.

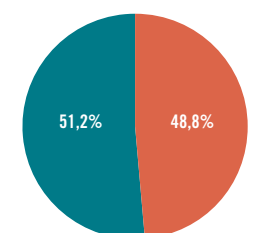
HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

EK Ekonomiprogrammet
ES Estetiska programmet
HU Humanistiska programmet
IB International Baccalaureate
NA Naturvetenskapsprogrammet
SA Samhällsvetenskapsprogrammet
TE Teknikprogrammet

YRKESPROGRAM

YRKESPROGRAM

KOMMUNAL SKOLA (2 388 ELEVER)
FRISTÅENDE SKOLA (2 505 ELEVER)

Av de totalt 4 471 behöriga förstahandssökande till yrkesprogrammen i regionen samt Håbo kommun sökte 2 192 till en kommunal skola och 2 279 till en fristående skola.

Totalt 4 893 elever var antagna till yrkesprogram vid skolstarten i augusti 2017, 2 388 (48,8 procent) till kommunal skola och 2 505 (51,2 procent) till fristående skola.

75 procent på yrkesprogrammen var antagna till sitt förstahandsval (74 procent vid kommunal skola och 76 procent vid fristående skola).

YRKESPROGRAM

- BF Barn- och fritidsprogrammet
- BA Bygg- och anläggningsprogrammet
- EE El- och energiprogrammet
- FT Fordons- och transportprogrammet
- HA Handels- och administrationsprogrammet
- HT Hotell- och turismprogrammet
- HV Hantverksprogrammet
- IN Industritekniska programmet
- NB Naturbruksprogrammet
- RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VF VVS- och fastighetsprogrammet
- VO Vård- och omsorgsprogrammet

FÖRÄNDRINGAR I ANTAGNINGEN 2011–2017

De högskoleförberedande program där antalet antagna elever har ökat mest sedan 2011 är ekonomiprogrammet, som ökat med drygt 1 400 antagna elever (49 procent) och teknikprogrammet som ökat med 650 antagna elever (32 procent).

Det högskoleförberedande program med störst minskning i antal antagna elever är det estetiska programmet med 354 färre antagna 2017 (-16 procent), följt av humanistiska programmet med 141 färre antagna elever (-44 procent).

Det yrkesprogram som har ökat mest i antal antagna mellan 2011–2017 är naturbruksprogrammet, som har ökat med 109 fler antagna 2017 (27 procent) och vård- och omsorgsprogrammet som har ökat med 62 antagna elever (20 procent).

Industriprogrammet har ökat från 43 till 102 antagna.

Det yrkesprogram som har minskat mest i antal antagna elever är bygg- och anläggningsprogrammet som har minskat med 46 procent och hantverksprogrammet som har minskat med 33 procent. Den största procentuella minskningen har hotell- och turismprogrammet med en minskning på 52 procent.

2017 **18 577**
2011-2017 **+9,8%**

2017 **4 893**
2011-2017 **-11%**

	HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM	2017	2011–2017
	EKONOMI	4 365	+49%
	TEKNIK	2 299	+32%
	NATURVETENSKAP	4 466	+5%
	INTERNATIONAL BACCALAUREATE	199	+2%
	SAMHÄLLSVETENSKAP	5 143	-1%
	ESTETISKA	1 925	-16%
	HUMANISTISKA	180	-44%

	YRKESPROGRAM	2017	2011–2017
	INDUSTRIOTEKNIK	102	+137%
	NATURBRUK	507	+27%
	VÅRD OCH OMSORG	379	+20%
	EL OCH ENERGI	1 058	+3%
	HANDEL OCH ADMINISTRATION	473	+2%
	FORDON OCH TRANSPORT	435	+1%
	BARN OCH FRITID	455	-1%
	RESTAURANG OCH LIVSMEDEL	306	-24%
	VVS OCH FASTIGHET	198	-24%
	HANTVERK	441	-33%
	BYGG OCH ANLÄGGNING	406	-46%
	HOTELL OCH TURISM	133	-52%

VAR GÅR ELEVERNA?

Inför antagningen till höstterminen 2011 tecknades ett samverkansavtal som för första gången sedan gymnasieskolans kommunalisering gjorde det möjligt för elever inom länet att söka och bli mottagna på samma villkor till nationella program på samtliga skolor.

Med egen kommun menas kommunal gymnasieskola i den kommun där den sökande är folkbokförd.
Med annan kommun menas kommunal skola i någon annan kommun i länet och med fristående menas fristående gymnasieskola oavsett var den är belägen geografiskt.

Det har varit en trend att sökande i allt högre utsträckning blir antagna till en gymnasieskola utanför den egna hemkommunen. Andelen som blir antagna till fristående gymnasieskolor har ökat medan andelen som blir antagna i en annan kommuns kommunala skola i stort sett är oförändrad.

ANDEL ANTAGNA TILL SAMTLIGA PROGRAM PER HUVUDMAN

Nedan visas andel elever som är antagna på en kommunal skola i sin hemkommun, i en kommunal skola i en annan kommun och på fristående skola.

	EGNA KOMMUNEN		ANNAN KOMMUN		FRISTÅENDE SKOLA			
	2014	34%		2014	26%		2014	40%
	2015	32%		2015	27%		2015	41%
	2016	31%		2016	27%		2016	42%
	2017	31%		2017	27%		2017	42%

ANTAGNA PÅ FÖRSTAHANDSVALET

Många ungdomar har som mål att komma in på ett särskilt program och söker detta program på flera skolor. För andra är skolan viktigare än programmet och de söker olika program/inriktningar på samma skola.

I tabellen nedan visas hur många av de sökande som blev antagna till sitt förstahandsval, det vill säga såväl program och eventuell inriktning, som skola. Andelen som blir antagna på förstahandsval har succesivt minskat fram till 2016. En uppgång skedde vid antagningen 2017.

	TOTALT		KOMMUNAL SKOLA		FRISTÅENDE SKOLA			
	2014	72%		2014	74%		2014	69%
	2015	71%		2015	73%		2015	69%
	2016	67%		2016	69%		2016	65%
	2017	70%		2017	71%		2017	69%

HUR MÅNGA GYMNASIESKOLOR FINNS DET INOM SAMVERKANSOMRÅDET?

TOTALT	KOMMUNALA SKOLOR	FRISTÅENDE SKOLOR	LANDSTINGET
 2014 175	 2014 60	 2014 115	 2014 1
2015 176	2015 61	2015 115	2015 1
2016 177	2016 64	2016 113	2016 1
2017 176	2017 60	2017 116	2017 1
2018 182	2018 60	2018 122	2018 1

ANTAL ANMÄLDA PLATSER PÅ NATIONELLA PROGRAM HOS RESPEKTIVE HUVUDMAN

Uppgifterna nedan för 2018 avser det antal platser som anmälts inför den preliminära antagningen i april.

Huvudmännen kan komma att ändra antalet platser senare under den fortsatta antagningsprocessen.

Antalet anmälda platser tidigare år avser augusti respektive år.

TOTALT	KOMMUNALA SKOLOR	FRISTÅENDE SKOLOR	LANDSTINGET
 2014 25 025	 2014 13 763	 2014 11 197	 2014 65
2015 24 598	2015 13 259	2015 11 249	2015 90
2016 25 400	2016 13 609	2016 11 721	2016 70
2017 26 390	2017 14 223	2017 12 095	2017 72
2018 28 057	2018 14 827	2018 13 137	2018 93

VILKA PROGRAM SÖKER FLICKOR RESPEKTIVE POJKAR?

Naturvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet har nästan jämn könsfördelning. Tekniska programmet är det enda högskoleförberedande program som har flest pojkar. Humanistiska programmet har nästan bara flickor.

På yrkesprogrammen har barn- och fritidsprogrammet, handels- och administrationsprogrammet och restaurang- och livsmedelprogrammet nästan jämn könsfördelning. El- och energiprogrammet har nästan bara pojkar och hantverksprogrammet har nästan bara flickor.

ANDEL FLICKOR OCH POJKAR PÅ RESPEKTIVE PROGRAM

Obehöriga till nationellt program

ANDEL OBEHÖRIGA 2012–2017

Nedan redovisas Skolverkets siffror över andelen obehöriga i Stockholm till nationellt program efter årskurs 9. Det finns stora inomregionala skillnader med variationer mellan 4 och 19 procent.

2012	12%
2013	11%
2014	11%
2015	12%
2016	10%
2017	12,6%

INTRODUKTIONSPROGRAM

Inom gymnasieskolan finns det fem introduktionsprogram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller ska leda till arbete. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan.

Individuellt alternativ vänder sig i första hand till ungdomar som inte har behörighet till ett yrkesprogram och som har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förberedelse för annan utbildning.

Preparandutbildning ska ge eleven behörighet till ett yrkesprogram eller till ett högskoleförberedande program. Utbildningen är anpassad för en elev som är studiemotiverad och snabbt vill bli behörig. Utbildningen ska pågå i högst ett år.

Programinriktat individuellt val är en utbildning som ska leda till antagning på ett nationellt yrkesprogram. Utbildningen står öppen för ungdomar som saknar behörighet till ett yrkesprogram. Eleven kan följa flera kurser på ett nationellt program samtidigt som hen läser de kurser som saknas för behörighet.

Språkintröduktion är till för ungdomar som nyss har anlänt till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan, eller annan utbildning. På språkintröduktion kan eleven också få undervisning i andra grundskole- och gymnasieämnen som behövs för den fortsatta utbildningen.

Yrkesintröduktion ger eleverna en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Eleverna ska kunna läsa ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

ANTAGNA TILL INTRODUKTIONSPROGRAM

Många av de sökande som är obehöriga till nationella program söker och blir antagna till ett introduktionsprogram vid den slutliga antagningen i juni eller under reservantagningen på sommaren.

De flesta kommuner erbjuder sökande som saknar gymnasieplats möjlighet att få vägledningssamtal under sommaren eller i samband med terminsstarten. Efter vägledning erbjuds obehöriga ungdomar plats på introduktionsprogram även efter skolstart.

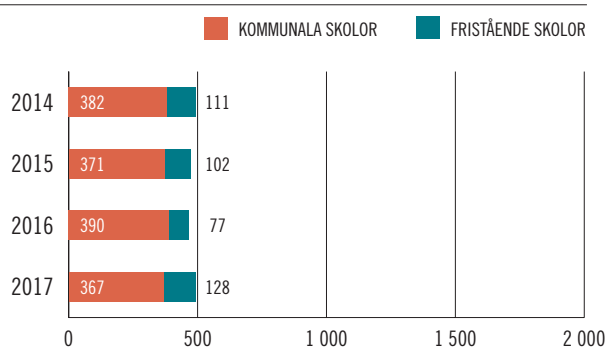
Antagningen som sker efter skolstart, när huvudmännen tagit över reservantagningen, registreras inte i antagningssystemet, något som påverkar statistiken gällande introduktionsprogrammen.

Den kontinuerliga antagning som görs under hela läsåret, framförallt till språkintröduktion, syns inte heller i antagningssystemet. Uppgifterna i sammanställningen nedan visar antal antagna elever vid skolstart respektive år.

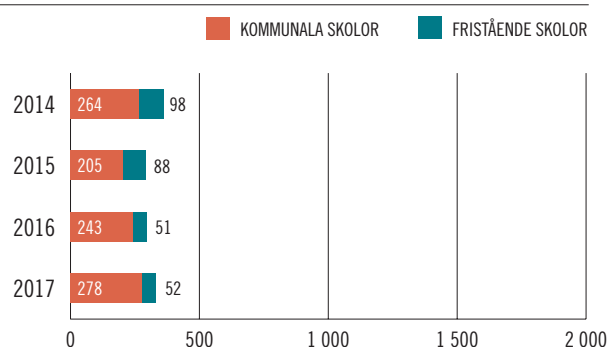
För programinriktat individuellt val finns behörighetskrav. Det krävs godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk, i engelska och/eller matematik, samt i ytterligare tre eller fyra ämnen.

ANTALET ANTAGNA PÅ INTRODUKTIONSPROGRAM VID SKOLSTART ÅRSKURS 1 2014–2017

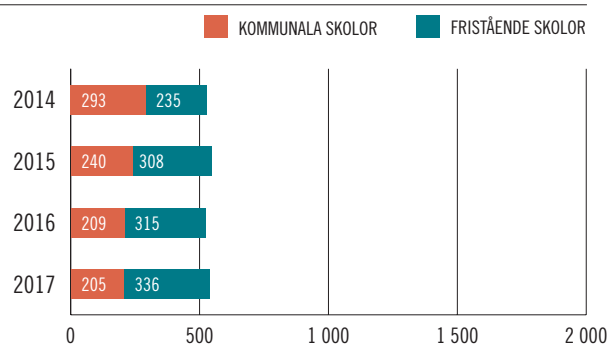
INDIVIDUELLT ALTERNATIV

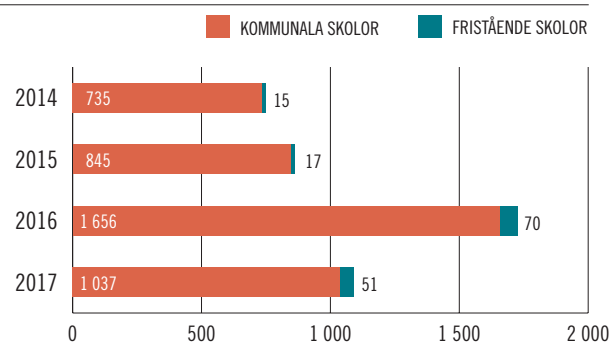
PREPARANDUTBILDNING

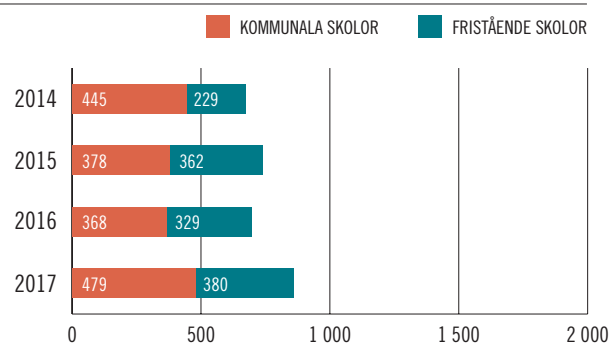
PROGRAMINRIKTAT INDIVIDUELLT VAL

SPRÅKINTRODUKTION

YRKESINTRODUKTION

Antalet antagna elever till introduktionsprogrammen har minskat från 3 700 vid skolstart 2016 till 3 300 vid samma tidpunkt 2017.

Störst har förändringen varit på språkintröduktion, där antalet antagna elever har minskat från drygt 1 700 år 2016 till knappt 1 100 året efter. Störst ökning finns på yrkesintröduktion. 2016 var 700 elever antagna vid skolstart och 2017 var motsvarande antal 860.

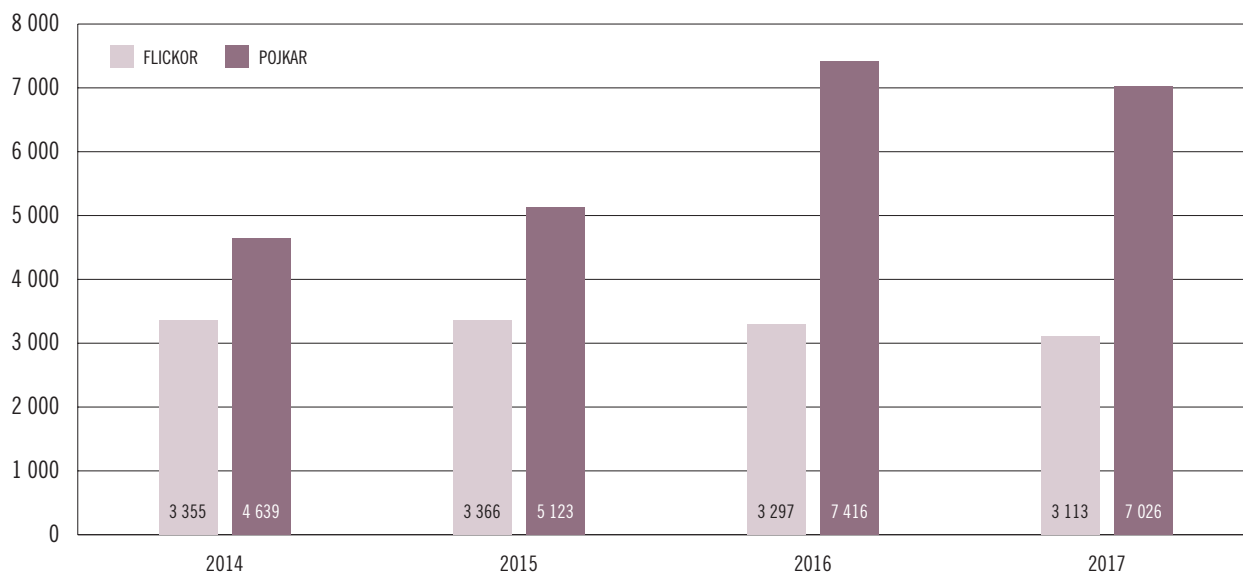
Av samtliga 3 708 antagna elever till intröduktionsprogram 2016 var 77 procent antagna till kommunal skola och 23 procent till fristående skola.

2017 var totalt 3 314 antagna varav 71 procent till kommunal skola och 29 procent till fristående skola.

TOTALT ANTAL ELEVER

Tabellen visar totala antalet elever inskrivna på ett intröduktionsprogram i oktober mellan 2014–2017 samt fördelningen mellan flickor och pojkar.

TOTALT ANTAL ELEVER INSKRIVNA PÅ ETT INTRODUKTIONSPROGRAM ALLA ÅRSKURSER

Gymnasiesärskolan

Det finns inget samverkansavtal i Stockholms län när det gäller gymnasiesärskolans utbildningar. En sökande till nationellt program blir förstahandsmottagen i annan kommun om det sökta programmet saknas i hemkommunen. Om programmet erbjuds i hemkommunen blir de mottagna i mån av plats.

För sökande till det individuella programmet måste hemkommunen dels göra en bedömning att personen inte klarar ett nationellt program, dels godkänna kostnaden för att sökanden ska kunna bli mottagen och erbjudas plats i annan kommun eller till fristående gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan består av nio nationella program samt ett individuellt program. Samtliga program är fyraåriga och alla är yrkesinriktade.

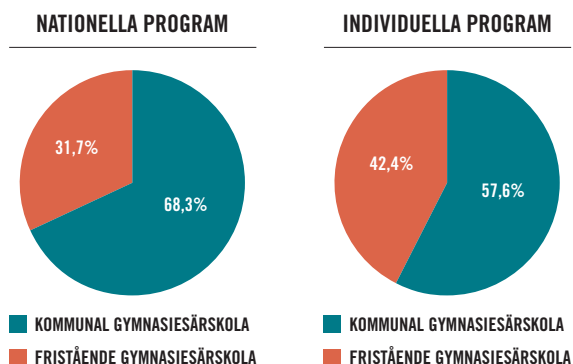
Det individuella programmet är till för de elever som behöver läsa ämnesområden istället för ämnen.

Endast de elever som hemkommunen har bedömt tillhöra målgruppen för gymnasiesärskolan kan bli antagna till gymnasiesärskolans program. Dessa ungdomar kan också söka introduktionsprogrammen individuellt alternativt och yrkesintroduktion i gymnasieskolan. Hemkommunen behöver dock inte erbjuda sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det. Dessa ungdomar får också erbjudas språkintrouktion.

ANTAL ANTAGNA ELEVER VID SKOLSTART

TOTALT		PER PROGRAM		2016	2017
	2013	278	ADMINISTRATION, HANDEL OCH VARUHANTERING	25	25
	2014	267	ESTETISKA VERKSAMHETER	27	24
	2015	257	FASTIGHET, ANLÄGGNING OCH BYGGNATION	16	12
	2016	288	FORDONSVÅRD OCH GODSHANTERING	9	14
	2017	264	HANTVERK OCH PRODUKTION	9	13
			HOTELL, RESTAURANG OCH BAGERI	20	21
			HÄLSA, VÅRD OCH OMSORG	19	12
			INDIVIDUELLA PROGRAMMET	142	125
			SAMHÄLLE, NATUR OCH SPRÅK	6	7
			SKOG, MARK OCH DJUR	15	11

Inför läsåret 2017/2018 erbjöds samtliga program i gymnasiesärskolan vid en eller flera kommunala skolor i länet. Fem av de nio nationella programmen samt det individuella programmet erbjöds vid en eller flera av de fristående gymnasiesärskolorna i länet. De program som inte erbjöds vid fristående gymnasiesärskola var fastighet, anläggning och byggnation, fordonsvård och godshantering, hantverk och produktion samt samhälle, natur och språk.

Av de antagna till gymnasiesärskolans nationella program 2017 var 68,3 procent antagna till kommunala gymnasiesärskolor medan 31,7 procent var antagna till fristående gymnasiesärskolor.

Av de totalt 125 elever som var antagna till gymnasiesärskolans individuella program var 57,6 procent antagna till kommunal skola och 42,4 procent till fristående skola.

Totalt var 96,6 procent antagna till sitt förstahandsval.

Vid skolstart fanns 198 vakanta platser på de nationella programmen och 100 vakanta platser på det individuella programmet.

Inför höstterminen 2018 finns i dagsläget 280 förstahandssökande till gymnasiesärskolan, varav 111 till det individuella programmet.

Det finns vanligen ett antal felval där ungdomar exempelvis har sökt gymnasiesärskolans program för hotell, restaurang och bageri i stället för gymnasieskolans restaurang- och livsmedelsprogram. Dessa felval kommer att korrigeras före den slutliga antagningen

HUR MÅNGA GYMNASIESÄRSKOLOR FINNS DET INOM SAMVERKANSOMRÅDET?

GYMNASIESÄRSKOLOR		KOMMUNALA SKOLOR		FRISTÅENDE SKOLOR		LANDSTINGET		
↗	2014	23	↗	2014	14	→	2014	1
	2015	27		2015	18		2015	1
	2016	25		2016	18		2016	1
	2017	28		2017	19		2017	1
	2018	28		2018	18		2018	1

Första ansökningsperiod och utbudet inför den preliminära antagningen 2018

Under den första antagningsperioden inför höstterminen 2018, som var mellan den 17 januari och 15 februari, sökte totalt 27 600 ungdomar folkbokförda i Stockholmsregionen till gymnasieskolan. Det är 2 840 fler sökande än under samma period 2017.

Vid den preliminära antagningen i april fanns totalt 26 172 förstahandssökande (oavsett hemkommun) till de nationella programmen inom samverkansområdet. Av dessa sökte 20 542 till högskoleförberedande program och 5 574 till yrkesprogram.

Av dem som sökte högskoleförberedande program sökte 61 procent till en kommunal skola. Av de sökande till yrkesprogram sökte 49 procent i första hand till en kommunal skola

Ett antal ungdomar, främst de som nu är elever på ett introduktionsprogram, gör sin första ansökan under omvalsperioden i april/maj. Cirka 30 procent av dem som sökte under den första ansökningsperioden gör någon form av ändring i sin ansökan under omvalsperioden, ofta tillägg av fler sökalternativ.

I tabellerna nedan visas söktrycket efter den första ansökningsperioden 2018, det vill säga antalet förstahandssökande (oavsett preliminär behörighet) i relation till antalet anmälda platser vid den preliminära antagningen i april 2018. I tabellerna framgår även förändringen av antalet platser i april 2018 jämfört med augusti 2017.

Antalet platser har utökats inför 2018 på samtliga högskoleförberedande program, utom International Baccalaureate (IB). Sammanlagt omfattar utökningen 1 120 platser.

Antalet platser har också utökats på alla yrkesprogram inför 2018, utom barn- och fritidsprogrammet samt el- och energiprogrammet. Utökningen på yrkesprogrammen är totalt 580 platser.

Även om sammanställningen nedan visar att söktrycket för ett program är mellan 1,0–0,9, förekommer fortfarande stora skillnader inom programmen när det gäller söktryck för en viss skola eller inriktning. Det kan skilja så mycket som mellan 4,0 och 0,0 sökande per plats inom samma program.

SÖKTRYCK PER PROGRAM 2018 OCH 2017 SAMT ANTAL ERBJUDNA PLATSER I APRIL 2018

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

PROGRAM	FÖRSTAHANDSSÖKANDE PER PLATS 2018 (2017)	PLATSER I APRIL 2018	FÖRÄNDRING JÄMFÖRT AUGUSTI 2017
EKONOMI	1,1 (1,0)	4 900	+461
ESTETISKA	0,9 (0,7)	2 338	+39
HUMANISTISKA	0,9 (0,6)	222	+34
INTERNATIONAL BACCALAUREATE	1,3 (1,3)	228	0
NATURVETENSKAP	1,0 (1,0)	4 920	+184
SAMHÄLLSVETENSKAP	1,0 (0,9)	6 611	+111
TEKNIK	0,9 (0,9)	2 718	+280

YRKESPROGRAM

PROGRAM	FÖRSTAHANDSSÖKANDE PER PLATS 2018 (2017)	PLATSER I APRIL 2018	FÖRÄNDRING JÄMFÖRT AUGUSTI 2017
BARN OCH FRITID	0,9 (0,9)	581	-156
BYGG OCH ANLÄGGNING	0,6 (0,6)	775	+246
EL OCH ENERGI	1,0 (0,8)	1 244	-17
FORDON OCH TRANSPORT	0,9 (0,8)	680	+42
HANDEL OCH ADMINISTRATION	0,7 (0,6)	663	+24
HANTVERK	0,8 (0,7)	688	+34
HOTELL OCH TURISM	0,6 (0,4)	255	+20
INDUSTRIOTEKNIK	0,9 (1,1)	170	+23
NATURBRUK	0,8 (0,8)	695	+103
RESTAURANG OCH LIVSMEDEL	0,6 (0,6)	442	+45
VVS OCH FASTIGHET	0,6 (0,6)	355	+18
VÅRD OCH OMSORG	0,8 (0,6)	637	+200

Under skoltiden

Vårt gemensamma utbud

En viktig utgångspunkt för samarbetet i den gemensamma gymnasierregionen är att eleverna ska få tillgång till ett brett utbud.

Idag finns det 18 nationella program, sex högskoleförberedande och tolv yrkesprogram. Inom programmen finns förutom 60 nationella inriktningar även särskilda varianter och inom yrkesprogrammen finns även lärlingsutbildning.

Idag erbjuds samtliga program och nästan alla inriktningar i regionen.

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE: 6 PROGRAM MED 19 INRIKTNINGAR

PROGRAM	INRIKTNINGAR
SAMHÄLLSVETENSKAP	BETEENDEVETENSKAP, SAMHÄLLSVETENSKAP, MEDIA – INFORMATION – KOMMUNIKATION
NATURVETENSKAP	NATURVETENSKAP, NATURVETENSKAP OCH SAMHÄLLE
EKONOMI	EKONOMI, JURIDIK
TEKNIK	DESIGN OCH PRODUKTUTVECKLING, INFORMATIONS- OCH MEDIETEKNIK, TEKNIKVETENSKAP, SAMHÄLLSBYGGANDE OCH MILJÖ
ESTETISKA	BILD OCH FORMGIVNING, DANS, ESTETIK OCH MEDIA, MUSIK, TEATER
HUMANISTISKA	KULTUR, SPRÅK

YRKE: 12 PROGRAM MED 41 INRIKTNINGAR

PROGRAM	INRIKTNINGAR
EL OCH ENERGI	DATOR OCH KOMMUNIKATIONSTEKNIK, ELTEKNIK, AUTOMATION, ENERGITEKNIK
BYGG OCH ANLÄGGNING	HUSBYGGNAD, PLÅTSLAGERI, MARK- OCH ANLÄGGNING, MÅLERI, ANLÄGGNINGSFORDON
FORDON OCH TRANSPORT	LASTBIL OCH MOBILA MASKINER, PERSONBIL, TRANSPORT, GODSHANtering, KAROSSERI OCH LACKERING
HANDEL OCH ADMINISTRATION	HANDEL OCH SERVICE, ADMINISTRATIV SERVICE
HANTVERK	FINSNICKERI, FRISÖR, TEXTIL DESIGN, FLORIST, ÖVRIGA HANTVERK
BARN OCH FRITID	FRITID OCH HÄLSA, PEDAGOGISKT ARBETE, SOCIALT ARBETE
NATURBRUK	DJUR, SKOG, LANTBRUK, TRÄDGÅRD
RESTAURANG OCH LIVSMEDEL	BAGERI OCH KONDITORI, KÖK OCH SERVERING, FÄRSKVAROR DELIKATESSESR OCH CATERING
VÅRD OCH OMSORG	INGEN INRIKTNING
VVS OCH FASTIGHET	VVS, FASTIGHET, KYL- OCH VÄRMEPUMPSTEKNIK, VENTILATIONSTEKNIK
HOTELL OCH TURISM	TURISM OCH RESOR, HOTELL OCH KONFERENS
INDUSTRIEKNISK	DRIFTSÄKERHET OCH UNDERHÅLL, PROCESS, SVETSTEKNIK, PRODUKT OCH MASKINTEKNIK

Vad händer under gymnasietiden?

Andelen elever som byter program eller skola är som störst under första året på gymnasiet. Därefter minskar andelen årskurs för årskurs.

Data som tidigare hämtats från ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) visar att bilden av hur elever byter program och skola och hur många som går ett fjärde år inte är korrekt, något som bland annat beror på att huvudmännen har registrerat på olika sätt. För att kunna bedöma vilka insatser och utvecklingsområden som behöver prioriteras krävs en korrekt regional bild, därför är enhetlig registrering ett utvecklingsområde.

KOMMUNERNAS AKTIVITETSANSVAR

Kommunernas aktivitetsansvar omfattar ungdomar som slutfört grundskolan och som ännu inte fyllt 20 år och som inte har påbörjat, avbrutit eller fullföljt sin gymnasieutbildning. Kommunen ska föra ett register över ungdomar i målgruppen och uppgifter från registret ska rapporteras till Statistiska centralbyrån (SCB).

UEDB har utvecklats för att underlätta för kommunerna att registrera dessa uppgifter och för att få kunskapsunderlag på både lokal och regional nivå. Idag används inte UEDB av alla kommuner inom regionen vilket gör att det är svårt att få en regional bild.

Kommunerna ska löpande erbjuda ungdomar individuellt anpassade åtgärder, i första hand sådana som syftar till utbildning.

JÄMFÖR GYMNASIESKOLOR – VAD TYCKER ELEVERNA I ÅRSKURS 2?

Varje år genomförs en enkät på gymnasiet där eleverna får svara på frågor kring trivsel, trygghet och lärande på programnivå. Enkäten utgår från läroplanens målområden och mäter elevernas upplevelse av utbildningen. Denna sammanställning kan blivande gymnasieelever ta del av inför sina val av utbildning och skola. Kvalitetskriterierna är även ett stöd för kommunerna i vägledningen till eleverna som ska göra sina gymnasieval.

Jämför gymnasieskolor presenteras på Gymnasieantagningens hemsida (gyantagningen.se).

Går ut

Gymnasieexamen

Ett av målen i samverkansavtalet är öka genomströmningen och att fler elever ska fullfölja sin gymnasieutbildning på tre år med gymnasieexamen.

Genomgående visar den nationella utvecklingen på en positiv trend där ökande andel elever både på högskoleförberedande- och yrkesprogram uppnår examen på tre år.

När en elev har avslutat ett gymnasieprogram kan hen få en gymnasieexamen, antingen en yrkesexamen eller en högskoleförberedande examen.

För en högskoleförberedande examen ska eleven ha läst 2 500 poäng, varav 2 250 ska vara godkända. Eleven ska ha godkänt i svenska 1, 2 och 3 eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3, engelska 5 och 6 samt matematik 1, och dessutom ha ett godkänt gymnasiearbete.

För en yrkesexamen ska eleven ha läst 2 500 poäng, varav 2 250 ska vara godkända. Eleven ska ha godkänt i svenska 1, eller svenska som andraspråk 1, engelska 5 och matematik 1. Ett krav är också att eleven ska ha godkänt i 400 poäng av de programgemensamma ämnena och ett godkänt gymnasiearbete.

En elev som inte uppnått kraven för gymnasieexamen får istället ett studiebevis.

De elever som får en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program har i och med denna uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola. De elever som får en examen från ett yrkesprogram uppnår inte grundläggande behörighet, men alla elever på ett yrkesprogram har också rätt att välja de kurser som krävs för att uppnå grundläggande högskolebehörighet.

ANDEL MED EXAMEN INOM TRE ÅR

I tabellen nedan redovisas resultaten för de elever som antogs till gymnasieskolan i Stockholmsregionen hösten 2014 (motsvarande siffra för 2013 inom parentes) och som tagit examen inom tre år (källa Skolverket).

GYMNASIESKOLAN ANTAGNA 22 006 (21 515) EXAMEN 63,1% (62%)
NATIONELLA PROGRAM ANTAGNA 19 472 (15 226) EXAMEN 70,6% (71%)

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE

PROGRAM	ANTAGNA 2014	EXAMEN
EKONOMI	3 363 (3 109)	76% (74%)
ESTETISKA	1 742 (1 827)	70,6% (71%)
HUMANISTISKA	198 (221)	70,2% (69%)
INTERNATIONAL BACCALAUREATE	242	54,5%
NATURVETENSKAP	3 873 (3 838)	76,7% (75%)
SAMHÄLLSVETENSKAP	4 454 (4 366)	69,4% (70%)
TEKNIK	1 797 (1 665)	68,7% (65%)
TOTALT	15 669 (15 226)	72,4% (71%)

INTRODUKTIONSPROGRAM

PROGRAM	ANTAGNA 2014	EXAMEN
INDIVIDUELLT	545	2,2%
PREPARAND	295	9,2%
PROGRAMINRIKTAT	308	24,4%
SPRÅKINTRODUKTION	952	
YRKESINTRODUKTION	434	5,3%
TOTALT	2 534	5,6%

YRKE

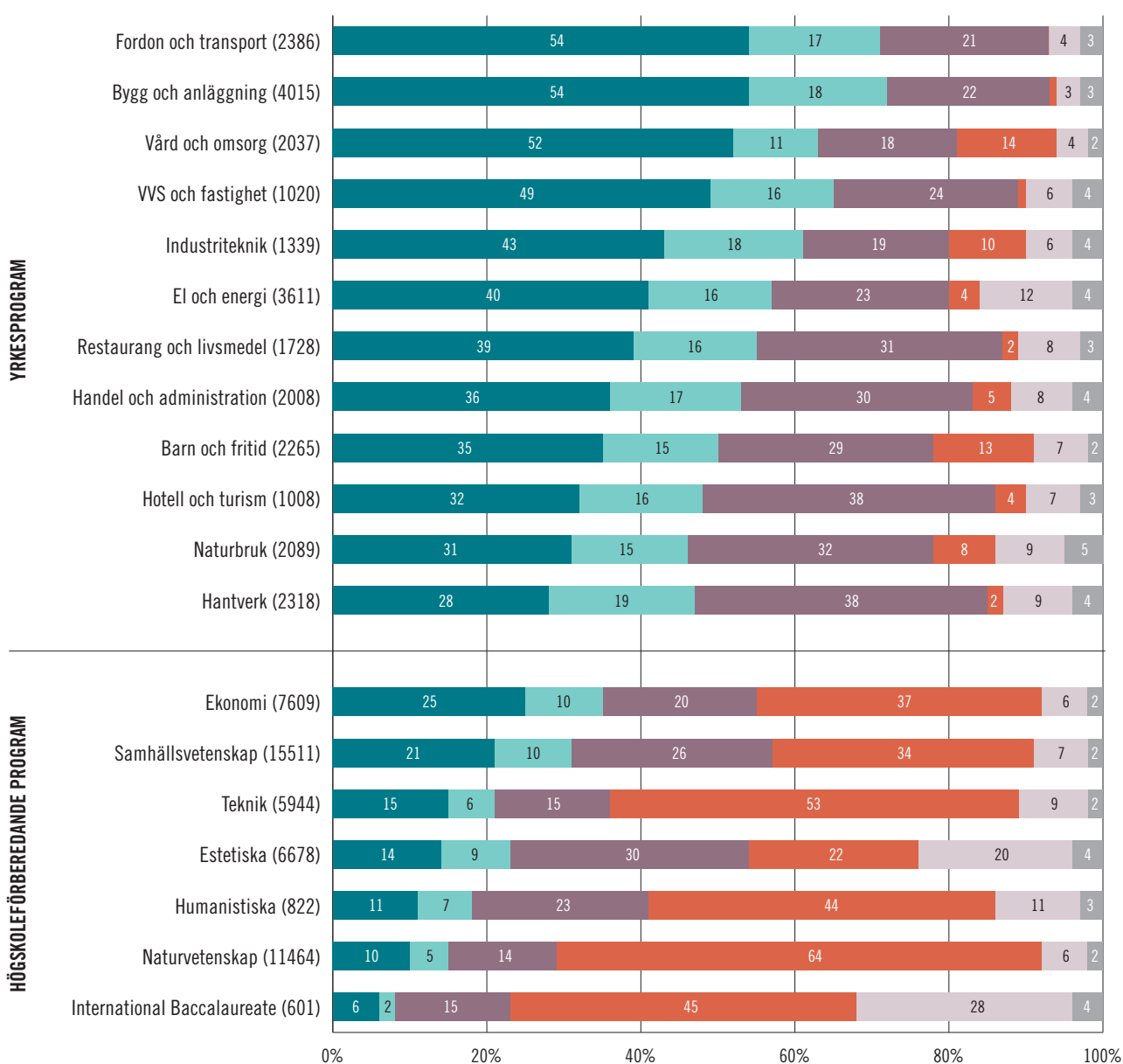
PROGRAM	ANTAGNA 2014	EXAMEN
BARN OCH FRITID	289 (297)	66,1% (58%)
BYGG OCH ANLÄGGNING	381 (337)	57,2% (57%)
EL OCH ENERGI	770 (809)	67,7% (65%)
FORDON OCH TRANSPORT	320 (314)	65,6% (58%)
HANDEL OCH ADMINISTRATION	267 (265)	54,7% (58%)
HANTVERK	361 (363)	56% (64%)
HOTELL OCH TURISM	141 (173)	56% (64%)
INDUSTRIOTEKNISK	99 (112)	90,9% (88%)
NATURBRUK	371 (303)	65,8% (69%)
RESTAURANG OCH LIVSMEDEL	280 (291)	62,9% (57%)
RIKSREKRYTERANDE	62	72,6%
VVS OCH FASTIGHET	199 (201)	57,8% (56%)
VÅRD OCH OMSORG	263 (244)	61,6% (61%)
TOTALT	3 803 (3 757)	63,1% (62%)

Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen per program

På de fem yrkesprogram som ligger i topp har 43–54 procent av eleverna en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter gymnasieskolan. Det visar Skolverkets statistik på nationell nivå.

Fyra av programmen: fordon- och transport, bygg och anläggning, VVS och fastighet samt industriteknik, har regionen sedan tidigare identifierat som särskilt viktiga yrken för regionen. Inom dessa områden finns en mycket god arbetsmarknad, programmen har dock lågt söktryck och ett geografiskt begränsat utbud, samt en mycket låg andel elever per inriktning.

ETABLERINGSSTATUS ETT ÅR EFTER GYMNASIESKOLAN PER PROGRAM
UNGDOMAR SOM HAR FULLFÖLJT GYMNASIESKOLAN MED EXAMEN LÄSÅR 2013/14

Kommentar:

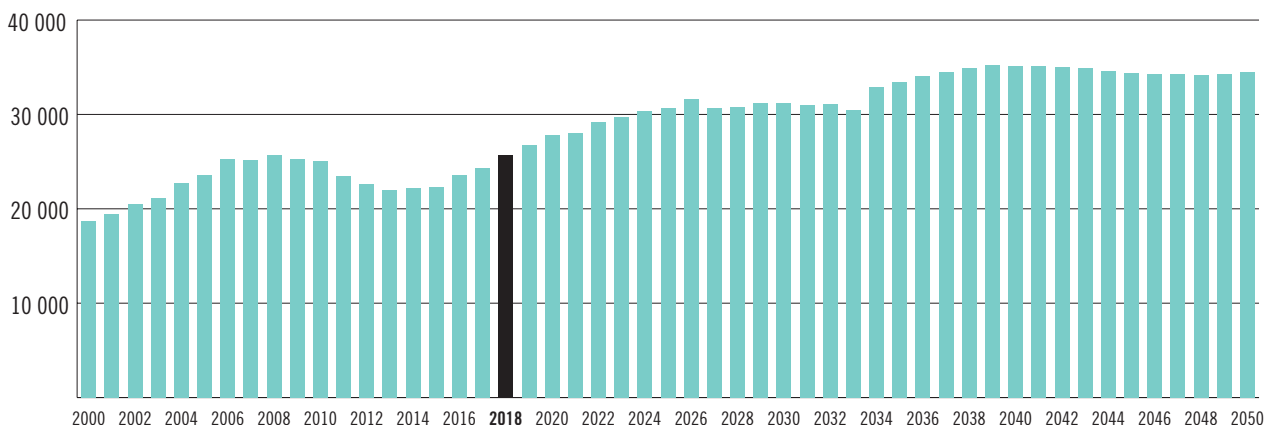
International Baccalaureate (IB) redovisas under högskoleförberedande program, men IB är inte en del av gymnasieskolan Gy 2011.

Behovet i framtiden

ANTAL ELEVER ÖKAR

16-ÅRINGAR 2000–2050

UTBUD OCH DIMENSIONERING FRAM TILL 2025

Prognossiffrorna är uppdaterade baserat på resultatet av antagningen till gymnasieskolan 2017, uppdaterade befolkningssiffror för 2017, samt flyttnetto för 2014–2017.

Syftet med uträkningarna är att de ska kunna utgöra ett underlag för huvudmännen i deras planering, men också väcka frågor kring utbud och dimensionering av utbildningsplatser, såväl ur ett regionalt som ur ett delregionalt och lokalt perspektiv.

Beräkningen i tabellerna nedan har gjorts utifrån antagandet att eleverna söker på samma sätt som 2017.

DE NATIONELLA PROGRAMMEN

I tabellerna på följande sida visas resultatet av antagningen vid skolstart i augusti 2017, samt antal förstahandssökande, oavsett preliminär behörighet och oavsett hemkommun, inför höstterminen 2018.

Det utbud som kommuner och fristående gymnasieskolor rapporterat till Gymnasieantagningen Storsthlm inför den preliminära antagningen i år framgår också av tabellerna. Antalet platser 2018 kan förändras inför den slutliga antagningen.

Behovet av antalet platser och förväntat antal ungdomar som kommer att söka till nationellt program år 2025 har beräknats utifrån antagningssiffrorna från 2017.

Enligt prognos från Statistiska centralbyrån kommer det att finnas 30 625 16-åringar i Stockholms län 2025, jämfört med 24 302 år 2017.

2017 fanns 2 750 fler antagna än antalet 16-åringar. I prognosen för 2025 har därför ytterligare 3 000 16-åringar lagts till.

2017 antogs 86,8 procent av alla antagna till nationellt program. Av dessa antogs 79,2 procent till högskoleförberedande program, medan 20,8 procent antogs till yrkesprogram.

I tabellerna på följande sida har prognosen gjorts med hänsyn till respektive programs andel av det totala antalet antagna till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram 2017. Behovet av förändrat antal platser till årskurs 1 2025 har sedan jämförts med det antal platser som huvudmännen anmält inför den preliminära antagningen 2018. Prognosen har gjorts med hänsyn till hur andelen antagna elever till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram har sett ut 2017.

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

	ANTAL ELEVER ÅR 1 VID SKOLSTART 2017	OBESATTA PLATSER VID SKOLSTART 2017	ANTAL SÖKANDE APRIL 2018 (OAVSETT BEHÖRIGHET)	ANTAL PLATSER APRIL 2018	ANTAL SKOLOR SOM ERBJUDER PROGRAMMET 2018	BEHOV AV ÄNDRAT ANTAL PLATSER 2025 JÄMF MED APRIL 2018
EK	4 365	74	5 158	4 900	78	+ 533
ES	1 925	374	2 130	2 338	47	+ 43
HU	180	8	191	222	8	+ 9
IB	199	17	273	228	4	+ 26
NA	4 466	270	4 878	4 920	86	+ 628
SA	5 143	357	5 350	5 611	94	+ 792
TE	2 299	139	2 562	2 718	56	+ 148
Totalt	18 577	1 239	20 542	20 937		2 179

Kommentar: Detta gäller platser i årskurs 1, såväl för 2017 och 2018 som prognosen för 2025.

YRKESPROGRAM

	ANTAL ELEVER ÅR 1 VID SKOLSTART 2017	OBESATTA PLATSER VID SKOLSTART 2017	ANTAL SÖKANDE APRIL 2018 (OAVSETT BEHÖRIGHET)	ANTAL SKOLOR SOM ERBJUDER PROGRAMMET 2018	ANTAL PLATSER APRIL 2018	BEHOV AV ÄNDRAT ANTAL PLATSER 2025 JÄMF MED APRIL 2018
BA	455	74	457	29	775	- 210
BF	406	331	510	17	581	- 77
EE	1 058	203	1 198	40	1 244	+ 67
FT	435	203	632	24	680	- 140
HA	473	166	459	26	663	- 74
HT	133	102	156	11	255	- 91
HV	441	213	524	19	688	- 142
IN	102	45	154	6	170	- 43
NB	507	85	526	12	695	- 64
RL	306	91	276	11	442	- 58
VF	198	139	214	15	355	- 112
VO	379	58	518	20	637	- 170
Totalt	4 893	1 710	5 624		7 185	- 1 114

Kommentar: Detta gäller platser i årskurs 1, såväl för 2017 och 2018 som prognosen för 2025.

Som framgår i den första tabellen finns behov av ytterligare 2 200 platser på de högskoleförberedande programmen inför 2025, jämfört med det antal platser som erbjuds inför den preliminära antagningen till årskurs 1 2018. Utgångspunkten i prognosen är att respektive program har samma andel antagna som i augusti 2017. Detta kan givetvis förändras under de kommande åren; utvecklingen de senaste åren har visat att framförallt ekonomiprogrammet och teknikprogrammet har ökat.

Prognosen för yrkesprogrammen visar att det 2025 kommer att finnas en överkapacitet på alla program utom el- och energiprogrammet. Olika insatser görs för att öka antalet sökande till yrkesprogrammen vilket kan påverka situationen 2025. Det senaste året har antalet sökande till exempelvis vård- och omsorgsprogrammet ökat, vilket bidrar till att den överkapacitet av platser som finns där kan behövas under kommande år, förutsatt att sökmönstret ser likadant ut.

INTRODUKTIONSPROGRAM

Till introduktionsprogrammen var 3 314 elever antagna vid skolstart i augusti 2017. Prognosen visar att det 2025 kommer att behövas 4 102 platser. Språkintröduktion är störst med ungefär en tredjedel av de antagna i augusti. Prognosen för programmet är extra svår att bedöma, eftersom politiska beslut och situationen i omvärlden påverkar i högre grad. Till flera introduktionsprogram pågår viss antagningen kontinuerligt under hela läsåret.

GYMNASIESÄRSKOLAN

Till gymnasiesärskolan var 264 elever antagna i augusti 2017. Enligt prognosen kommer det att finnas behov av platser för 336 elever år 2025.

Avslutande kommentarer

Sedan tidigare har vi i framtagandet av kunskapsunderlag över elevernas sökmönster, gymnasieutbudet i regionen och arbetsmarknadens behov identifierat ett antal utmaningar som står i relation till samverkansavtalets mål för den gemensamma gymnasierregionen.

- **Samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans**

Prognosen visar att vi kommer ha drygt 20 000 elever fler i gymnasieskolan i regionen 2025. Utmaningen kvarstår att skapa utrymme för de kommande elevökningarna framförallt på de högskoleförberedande programmen. En faktor som fortsatt kan komma att påverka behovet av platser för asylsökande och nyanlända är politiska beslut, läget i världen och den inomregionala rörligheten.

- **Så många som möjligt ska få sitt förstahandsval tillgodosett**

Sedan 2011 har andelen elever som fått sitt förstahandsval sjunkit, för att under 2017 ha fått en liten uppgång. En fortsatt dialog kring vad vi identifierar som ett förstahandsval krävs, vilket idag är skola, program, inriktning. Med det ökade antalet elever försvåras detta. Om målet ska kvarstå behöver insatser sannolikt göras på lokal, delregional och regional nivå.

- **Bred tillgång till program och inriktningar för den enskilda eleven**

Elevernas sökmönster är en viktig utgångspunkt i utbudsplaneringen. De flesta av de nationella programmen och inriktningarna finns geografiskt spritt i regionen och är därmed tillgängligt för samtliga elever. Det finns också några program och inriktningar som idag endast erbjuds på ett eller ett fåtal skolor i regionen och de kan därmed inte räknas som tillgängliga för samtliga elever. Här finns behov av regional planering och gemensamma åtaganden.

- **Fler ska söka yrkesprogram**

Intresset för yrkesprogrammet inom gymnasieskolan är fortfarande oroande lågt men det finns stora inomregionala skillnader. Skillnaderna är också stora mellan de olika yrkesprogrammen

- **Stimulera utveckling av utbildningar som bedöms som strategiskt viktiga för länets utveckling**

Idag finns det flera inriktningar på yrkesprogrammen där det finns färre än 25 elever. Samtidigt har arbetsmarknaden ett stort behov av kompetent

arbetskraft, där det finns stora möjligheter till jobb efter gymnasieexamen, framförallt på bygg- och anläggningsprogrammet, fordon- och transportprogrammet, industritekniska programmet och VVS- och fastighetsprogrammet. Under 2017 har regionen gjort insatser på området, vilket kommer att fortsätta under 2018. En uppföljning för att se effekterna av insatserna kommer att göras.

- **Öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet**

Genom att följa ett antal faktorer och göra jämförelser till exempel söktryck till gymnasiet, genomsnittliga meritvärden, andel elever som byter program/skola samt andel elever som tar examen, får vi mer kunskap om förutsättningarna i vår region.

Inom respektive nationellt program finns också stora skillnader i popularitet mellan skolor, förutsättningar att bedriva undervisning och i resultat. Här behövs fördjupade regionala analyser för att kunna bedöma behovet av regionala insatser.

- **Öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år**

Tre år är den förväntade studietiden som en elev behöver för att genomföra gymnasiet och ta en gymnasieexamen. Trots det visar statistiken att det är många som inte går klart på tre år. Här behövs fördjupade analyser för att kunna bedöma vad som är adekvata insatser.

För att få en gymnasieexamen är det angeläget att få de elever som saknar enstaka betyg att slutföra dessa kurser. Det är också angeläget att de som går yrkesprogram mot bristyrken går klart sin utbildning och inte antar jobberbjudanden innan gymnasieexamen för att de långsiktigt ska ha bra förutsättningar på arbetsmarknaden.

- **Gymnasiesärskolans tillgänglighet och prisbild**

Gymnasiesärskolan ingår inte i samverkansavtalet och ansatser har gjorts att försöka hitta en regional samsyn.

storsthlm.se

Box 38145, 100 64 Stockholm
Fatburen, Södermalmsallén 36

STORSTHLM

Vi växer ihop

